

Bslr 9.2.97
(Karl F. Nakken)

112165

Kjære kamerater !

I jan 1941 meldte de første frivillige seg til regiment Nordland.

Idag er det 56 år siden vi kom til kasernen i Graz og startet den hardeste rekrutt-tjeneste i norsk soldathistorie. 4/ 1/2 mnd senere var våre 17-18 åringer med blant elitesoldatene i div. Wiking i kamp på Østfronten .

Generalmajor W.Hansteen sier i 1972 i et forord til Frode Halles bok: Fra Finnland til Kaukasus: "Våre "frontkjemperes " deltagelse i kampene på Østfronten var mer omfattende enn jeg tror folk flest er på det rene med. På Leningradfronten var det nok de fleste deltok, men det var mange hundre nordmenn med på offensiven helt ned til Kaukasus, og skibataljonen i Finnland var også med på adskillig . "

Og han sier om vårt forhold til "frontkjemperne" : " Noe må man også føre opp på pluss-siden i regnskapet for at disse karene var villige til å ta alle frontlivets påkjenninger og lidelser, for det de dengang trodde på. Forholdsvis mange av dem bragte offeret. "

I Rapporten nr 1, 1996, 26. årg. gis disse tall for norske tap på Østfronten :

Divisjon Wiking	195
Den norske legion	194
Skijegere	185
Divisjon Nordland	200
Marinen	13
Røde Kors	17
Andre	62
Sum	866

Hvem var disse frivillige? General Gille sier i 1952: " I div. Wiking's rekker sto representanter for de fleste av Europas stater og folk: Det var ingen Fremmedlegion, heller ingen samling av eventyrere eller arbeidsløse - slik det ofte er hevdet etter krigen. Flertallet var idealister med en sterk nasjonalfølelse overfor sitt eget land. Men de var allerede for 10 år siden klar over at Europa bare kan forsvares ved felles anstrengelser. "

Selv var jeg med i en tropp som i august 1941 ved Smela bestod av to 3,7 cm flak-kanoner og en besetning på 14 mann: 3 finner, 3 nordmenn, 1 svenske, 1 danske, 1 hollender og 5 tyskere . Kl 4 om natten ble divisjonsstaben overfalt av russiske styrker . Jeg gikk vakt 7-800 m bak staben, på den andre siden av veien . General Felix Steiner kom løpende og gav personlig målanvisning og ordre om ild. De to kanonene ble benyttet som om det skulle være 2 maskingevær, og i løpet av 30 minutter la vi ned en hel bataljon som aldri kom nærmere enn 500 m. Vår tropp hadde ingen falne eller sårede.

Svensken i vår tropp het Hans Linden og var fra Stockholm. Med 17 år var han yngste svenske frivillig i Vinterkrigen i Finnland, med 18 år første svenske frivillig i

div. Wiking. 19 år gml. døde han av dysenteri ved Miusfronten . Troppsføreren hadde tidligere nektet han å gå til lege.

Jeg har med meg et bilde av Hans Linden i svensk frivillig-uniform og et bilde av hans tropp av svenske frivillige i Finnland.

Min bror Hans f. 15.2.24 meldte seg i sept 1942 som frivillig til regiment Norge, etter at han som gymnasiast på Vahl skole hadde deltatt i illegalt arbeid. Soldattjenesten ble utsatt til des.1942 da han fikk sin krigs- artium på real-linjen. Høsten 1944 utnevnt til Unterstürmführer på Tolz (best im Lehrgang). Han falt som troppsfører 2.2.45 i Landeck,Pommern. Det var en sterk opplevelse i 1970 å stå ved syv umerkede graver og vite at her lå min bror. Men enda sterkere var det i 1993 å besøke den i 1943 utraderte krigskirkegården i Uspenskaja hvor flere tusen europeiske frivillige hadde hatt sin æreskirkegård. Her, i nærvær av ukrainere og russere , og med russisk tolk, kunne jeg minnes de falne med mitt dikt :

<u>En varde</u>	<u>Eine Warte</u>
Uten kors og runer	Ohne Kreuz und Runen
Gravene utslettet	Die Gräber eingeebnet
I skogene	In den Wäldern
På slettene	Auf den Wiesen
Langs veiene	Bei den Wegen
I øst	In Europa
Våre brødre	Unsere Brüder
Våre søstre	Unsere Schwestern
Våre kamerater	Unsere Kameraden
Men levende	Aber lebendig
I hjertene	In den Herzen
En minneplass	Ein Gedenkplatz
En varde	Eine Warte
I hjemmene	In den Heimen
I slektene	In den Sippen
For våre kamerater	Für unsere Kameraden
I skogene	In den Wäldern
På slettene	Auf den Wiesen
Langs veiene	Bei den Wegen
I øst .	In Europa

Etter krigen har vi bevart et kameratskap og et samhold, som ifølge Svein Blindheim, har vært enestående. Vi har klart å bevare vårt selvbilde.

Vi vet hvem vi var og vi vet hvem vi er.

O g nå vil vi reise oss og i stillhet minnes våre falne og våre kamerater som døde på fredens slagmark.